

INTERNATIONALE CHRONOSTRATIGRAFISCHE TABEL

www.stratigraphy.org

Internationale Commissie voor Stratigrafie

v 2022/02

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)	
Fanerozoïcum	Cenozoïcum	Quartair	Holoceen	B/L	Meghalayaan	heden	
				M	Northrippiaan	0,0042	
				O/V	Greenlandiaan	0,0082	
		Pleistoceen	Boven	B/L		0,0117	
				M	Chibaiaan	0,129	
				O/V	Calabriaan	0,774	
			Pliocene	B/L	Piacenziaan	1,80	
				O/V	Zanclean	2,58	
				B/L	Messiniaan	3,600	
		Paleogeen	Neogeen	Mioceen	B/L	Tortoniaan	5,333
	M				Serravalliaan	7,246	
	O/V				Langhiaan	11,63	
	Oligoceen		Eoceen	Langhiaan	O/V	Burdigaliaan	13,82
					O/V	Aquitaniaan	15,97
			Paleoceen	Daniaan	Chattiaan	20,44	
					Rupeliaan	23,03	
					Priaboniaan	27,82	
					Bartoniaan	33,9	
					Lutetiaan	37,71	
	Mesozoïcum	Krijt	Boven	Onder	Ypresiaan	41,2	
					Thanetiaan	47,8	
					Selandiaan	56,0	
					Daniaan	59,2	
					Maastrichtiaan	61,6	
					Campaniaan	66,0	
					Santoniaan	72,1 ± 0,2	
					Coniaciaan	83,6 ± 0,2	
					Turoniaan	86,3 ± 0,5	
					Cenomanaan	89,8 ± 0,3	
Paleozoïcum	Perm	Boven	Onder	Albiaan	93,9		
				Aptiaan	100,5		
				Barremiaan	~ 113,0		
				Hauteriviaan	~ 121,4		
				Valanginiaan	~ 129,4		
				Berriasiaan	~ 132,6		
				Tournaisiaan	~ 139,8		
				Viseaan	~ 145,0		
				Moscoviaan	~ 145,0		
				Kasimoviaan	~ 145,0		

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)			
Fanerozoïcum	Mesozoïcum	Jura	Boven	Onder	Tithoniaan	~ 145,0			
					Kimmeridgiaan	152,1 ± 0,9			
					Oxfordiaan	157,3 ± 1,0			
					Calloviaan	163,5 ± 1,0			
					Bathoniaan	166,1 ± 1,2			
					Bajociaan	168,3 ± 1,3			
					Aaleniaan	170,3 ± 1,4			
					Toarciaan	174,1 ± 1,0			
					Pliensbachiaan	182,7 ± 0,7			
					Sinemuriaan	182,7 ± 0,7			
					Hettangiaan	190,8 ± 1,0			
					Rhaetiaan	199,3 ± 0,3			
					Noriaan	201,3 ± 0,2			
					Trias	Boven	Midden	Rhaetiaan	~ 208,5
								Noriaan	~ 208,5
								Carniaan	~ 227
								Ladiniaan	~ 237
	Anisiaan	~ 242							
	Olenekiaan	247,2							
	Induaan	251,2							
	Changhsingiaan	251,2 ± 0,024							
	Wuchiapingiaan	254,14 ± 0,07							
	Lopingiaan	259,51 ± 0,21							
	Perm	Boven	Onder	Capitaniaan	264,28 ± 0,16				
				Wordiaan	266,9 ± 0,4				
				Roadiaan	269,9 ± 0,4				
				Kunguriaan	273,01 ± 0,14				
				Artinskiaan	283,5 ± 0,6				
				Cisuraliaan	283,5 ± 0,6				
				Sakmariaan	290,1 ± 0,26				
				Asseliaan	293,52 ± 0,17				
				Gzheliaan	298,9 ± 0,15				
				Kasimoviaan	303,7 ± 0,1				
	Paleozoïcum	Carboon	Boven	Onder	Gzheliaan	307,0 ± 0,1			
					Moscoviaan	307,0 ± 0,1			
					Bashkiriaan	315,2 ± 0,2			
					Serpukhoviaan	315,2 ± 0,2			
					Viseaan	323,2 ± 0,4			
					Tournaisiaan	323,2 ± 0,4			
					Viseaan	330,9 ± 0,2			
					Viseaan	330,9 ± 0,2			
					Viseaan	346,7 ± 0,4			
					Tournaisiaan	346,7 ± 0,4			
	Paleozoïcum	Perm	Boven	Onder	Tournaisiaan	358,9 ± 0,4			
					Viseaan	358,9 ± 0,4			
					Tournaisiaan	358,9 ± 0,4			
					Viseaan	358,9 ± 0,4			
Tournaisiaan					358,9 ± 0,4				
Viseaan					358,9 ± 0,4				
Tournaisiaan					358,9 ± 0,4				
Viseaan					358,9 ± 0,4				
Tournaisiaan					358,9 ± 0,4				
Viseaan					358,9 ± 0,4				

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)				
Fanerozoïcum	Paleozoïcum	Devoon	Boven	Onder	Famenniaan	358,9 ± 0,4				
					Famenniaan	358,9 ± 0,4				
					Frasniaan	372,2 ± 1,6				
					Givetiaan	382,7 ± 1,6				
					Eifeliaan	387,7 ± 0,8				
					Emsiaan	393,3 ± 1,2				
					Pragiaan	407,6 ± 2,6				
					Lochkoviaan	410,8 ± 2,8				
					Pridoli	419,2 ± 3,2				
					Ludlow	423,0 ± 2,3				
					Gorstiaan	425,6 ± 0,9				
					Wenlock	427,4 ± 0,5				
					Sheinwoodiaan	430,5 ± 0,7				
					Llandovery	433,4 ± 0,8				
					Paleozoïcum	Siluur	Boven	Onder	Telychiaan	438,5 ± 1,1
									Aeroniaan	440,8 ± 1,2
									Rhuddaniaan	443,8 ± 1,5
	Hirnantiaan	445,2 ± 1,4								
	Katiaan	453,0 ± 0,7								
	Sandbiaan	458,4 ± 0,9								
	Darriwiliaan	470,0 ± 1,4								
	Dapingiaan	470,0 ± 1,4								
	Floiaan	477,7 ± 1,4								
	Tremadociaan	485,4 ± 1,9								
	Paleozoïcum	Ordovicium	Boven	Onder	Furongiaan	~ 489,5				
					Jiangshaniaan	~ 494				
					Paibiaan	~ 497				
					Guzhangiaan	~ 500,5				
					Drumiaan	~ 504,5				
					Wuliuaan	~ 509				
					Etage 4	~ 514				
					Etage 3	~ 521				
					Etage 2	~ 529				
					Paleozoïcum	Cambrium	Boven	Onder	Fortuniaan	~ 529
	Fortuniaan	~ 529								
	Fortuniaan	~ 529								
	Fortuniaan	~ 529								
	Fortuniaan	~ 529								
	Fortuniaan	~ 529								
	Fortuniaan	~ 529								
	Fortuniaan	~ 529								
	Fortuniaan	~ 529								
	Fortuniaan	~ 529								

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	GSSP	GSSA	ouderdom (Ma)	
Precambrium	Proterozoïcum	Neo-proterozoïcum	Ediacaraan	Ediacaraan	538,8 ± 0,2	
					Cryogeniaan	~ 635
					Toniaan	~ 720
		Meso-proterozoïcum	Steniaan	Steniaan	1000	
					Ectasiaan	1200
					Calymmiaan	1400
					Statheriaan	1600
		Paleo-proterozoïcum	Orosiriaan	Orosiriaan	1800	
					Rhyaciaan	2050
					Sideriaan	2300
					Sideriaan	2500
					Sideriaan	2500
					Sideriaan	2500
		Archeaan	Neo-archeaan	Neo-archeaan	2800	
					Meso-archeaan	3200
					Paleo-archeaan	3600
		Archeaan	Eo-archeaan	Eo-archeaan	4000	
Eo-archeaan	~ 4600					

De ondergrens van eenheden van verschillende rang, wordt momenteel stapsgewijs gedefinieerd op basis van Global Boundary Stratotype Section and Points (GSSPs), ook die in het Archeïcum en het Proterozoïcum welke vooralsnog als Global Standard Stratigraphic Age (GSSA) vastgesteld zijn. Tabellen en nadere informatie over geratificeerde GSSPs zijn te vinden op www.stratigraphy.org. De URL van deze tabel is hieronder gegeven.

Van eenheden met hun door een GSSP gedefinieerde ondergrens, wordt de veronderstelde ouderdom in Ma van tijd tot tijd herzien (naar nieuw inzicht bijgesteld). Voor Fanerozoïsche eenheden waarvoor nog geen GSSP en/of numerieke ouderdom is vastgesteld, is een ouderdom bij benadering gegeven (~).

De ouderdommen in Ma zijn overgenomen uit 'A Geological Time Scale 2012' door Gradstein et al. (2012), met uitzondering van die voor het Precambrium, Cambrium, Perm, Trias, Krijt, boven Paleogeen en Quartair, die afkomstig zijn van de betreffende ICS subcommissies.

De kleuren volgen deze van de Commissie voor de Geologische Kaart van de Wereld www.ccgw.org

Tabel opgesteld door K.M. Cohen, D.A.T. Harper, P.L. Gibbard & N. Car © International Commission on Stratigraphy, Februari 2022

Citeren: Cohen, K.M., Finney, S.C., Gibbard, P.L. & Fan, J.-X. (2013; updated). The ICS International Chronostratigraphic Chart. Episodes 36: 199-204.

